

Bohoslužba – 19. november 2023

„Som dlžník“

Piesne: 16,1 16,2-5 343 293

Suma ev.: Tých, čo veria, budú sprevádzať tieto znamenia: V mojom mene budú vyháňať démonov a hovoriť novými jazykmi. Budú brať do rúk hadov, a keď aj niečo smrtonosné vypijú, neublíži im to. Na chorých budú klásť ruky a oni ozdravejú.“
(Mk 16,17-18)

Lekcia: Sk 28,1-11 – Pavol na Malte

¹ Keď sme sa zachránili, dozvedeli sme sa, že ostrov sa volá Malta. ² Domorodci sa k nám správali neobyčajne láskavo. Rozložili oheň a všetkých nás prijali, lebo začalo pršať a bolo chladno. ³ Keď Pavol nazbieral hľbu raždia a kládol z neho na oheň, zahryzla sa mu do ruky vretenica, ktorá unikla pred horúčavou. ⁴ Keď domorodci uvideli, ako mu had visí na ruke, hovorili si: „Tento človek je iste vrah; hoci sa zachránil pred morom, trestajúca spravodlivosť mu nedopraje žiť.“ ⁵ On však hada striasol do ohňa a nič zlé sa mu nestalo. ⁶ Oni čakali, že čoskoro opuchne alebo padne mŕtvy. Ale keď už dlho čakali a videli, že sa s ním nič zlé nedeje, zmenili mienku a hovorili, že je boh. ⁷ V okolí toho miesta mal pozemky náčelník ostrova menom Publius. Ten nás prijal a tri dni sa o nás prívetivo staral ako o hostí. ⁸ Publiov otec práve vtedy ležal chorý; mal úplavicu s horúčkou. Pavol vošiel k nemu, pomodlil sa, položil naňho ruky a uzdravil ho. ⁹ Keď sa to stalo, prichádzali aj ďalší chorí z ostrova a ozdraveli. ¹⁰ Tí nás zahrnuli mnohými poctami, a keď sme odchádzali, dali nám, čo sme potrebovali. ¹¹ Po troch mesiacoch sme sa odplavili na jednej alexandrijskej lodi, ktorá zimovala na ostrove.

Modlime sa:

Otče náš nebeský! Ďakujeme, že riadiš a spravuješ naše životy. Ty vieš, kedy čo nám treba, i keď možno naše predstavy sa líšia od Tvojich plánov. Predsa je dobré, keď sa vieme Tebe odovzdať a dôverovať Ti, však my sa často mýlime a nemáme taký široký rozhľad, aby sme všetko dobre pochopili. Len prosíme, Ty nás veď a vyučuj svojím slovom, aby sme Ti dobre rozumeli. Alebo aj keď nedokážeme pochopiť Tvoje konanie v našom živote, veď nás predsa k viere a dôvere, aby sme ho prijali s pokojom v srdci.

Aj dnes prichádzame pred Teba s túžbou po Tvojej blízkosti, aby naša duša našla klud a bezpečie pri Tebe. Aby si nás zvesťou svojho slova usmernil a ubezpečil o tom, že najlepšie je pre nás, ak sa Ti odovzdáme a dovolíme, aby si nás mal za svojich nástrojov v živote mnohých.

Ďakujeme Bože náš, že si mocný, láskavý Pán. Do Tvojich rúk porúčame tých, čo hľadajú, Teba vzývajú: Buď blízko smútiacim a trpiacim, potešuj zarmútených. V mene Pána Ježiša Krista prosíme, vypočuj nás a požehnaj zvestovanie Tvojho slova medzi nami. *Amen*

„Som dlžník Grékom aj barbarom, múdrym aj nerozumným“ (Rm1,14)

Milí Bratia a milé Sestry!

Evanjelista Lukáš ako priamy účastník počutých udalostí o apoštolovi Pavlovi, nám podrobne popisuje ich nevšednú cestu do Ríma, kam bol apoštol prepravovaný **na výsluch** pred cisára. Počas dlhého zápasu o záchranu po rozbúrenom mori sa všetci báli o život. Avšak Pavlov prístup k tejto situácii jasne ukazuje, že **Božie dieťa má vždy bezpečné útočisko**. Apoštol je síce **väzeň, predsa je najslobodnejší** zo všetkých ľudí na palube: je rozhodný, presvedčivý, hovorí a koná bez strachu. Ako človek, ktorý vie, čo ho čaká, čoho sa nemusí báť a ako môže povzbudiť a posilniť tých, ktorí okolo neho prepadli strachu a panike. Dokonca to nie je iba nejaká ľudská snaha presvedčiť druhých, ale je za tým jeho istota, totiž že **vie, komu uveril**. Apoštol teda vydáva **svedectvo** o svojom Pánovi. Tí, ktorí ho počúvajú – či sú to členovia posádky, alebo vojaci či ostatní väzni – nachádzajú v jeho slovách svoju jedinou oporu, **jediný pevný bod**, o ktorý sa môžu oprieť.

Búrka totiž postupne silnela. Po vyčerpávaní zápasu, kedy ľudia už dlho nič nejedli, napokon sa apoštol ujal slova: *Vtedy sa Pavol postavil do stredu a povedal: „Mali ste ma, muži, poslúchnuť a nehýbať sa z Kréty. Boli by ste si ušetrili túto škodu a stratu. Teraz vás vyzývam, aby ste neklesali na duchu, lebo nikto z vás nepríde o život, iba plavidlo sa zničí. Tejto noci totiž pri mne zastal anjel toho Boha, ktorému patrím a ktorému slúžim, a povedal: „Neboj sa, Pavol. Máš predsa stáť pred cisárom a Boh ti daroval všetkých, čo sa plavia s tebou. Preto, muži, neklesajte na duchu. Verím totiž Bohu, že to bude tak, ako mi povedal. Máme však doraziť k nejakému ostrovu.“ (Sk 27,21-26)* Skutočne sa tak stalo, všetci do posledného sa zachránili, 276 stroskotancov.

Bratia a Sestry, dobré je si tu všimnúť, aké požehnanie je aj pre ostatných, ak Božie dieťa **je na svojom mieste** a koná, vystupuje presvedčivo a s vierou. Ak vie schladiť emócie, rozptýliť paniku a svojím rozhodným správaním sa ukludniť situáciu a naliať do srdc strápených, vystrašených ľudí nádej. To je vždy **presvedčivé** svedectvo o Božej moci v živote Jeho detí, ktoré môže zaujať a osloviť aj tých, čo Ho ešte nepoznajú.

Isteže sa sami často nachádzame v trochu podobných situáciách. V tom zmysle, že sa nás ľahko môže zmocniť neistota a strach a možno to pôsobí deštruktívne aj na naše okolie. **Či** však máme skutočne dôvod k panike? **Či**

nezlyháva naša viera a dôvera? Či vieme zostať kľudní a triezvi – totiž takýto prístup vie pôsobiť blahodarne. Veď ako jeden zúfalec dokáže znekludniť mnohých okolo seba, tak aj jeden človek s pokojným duchom môže mnohých ukludniť. Vieme sa takto odvolávať na nášho Pána a poukazovať na Neho?

Tak sa stane, že Pavlovo **rozhodné vystúpenie** dokáže ochrániť poriadok, zabrániť tomu, aby námorníci ušli z lode a tiež, aby vojaci pozabíjali väzňov. A všetci stroskotanci majú **spoločný údel** – stanú sa na tomto ostrove, spolu s tamojšími obyvateľmi misijným poľom apoštola Pavla. Totiž on hľadel aj na túto životnú situáciu tak, že je to **súčasť jeho misijnej služby**.

Máme doraziť k nejakému ostrovu – hovoril im apoštol a tak sa aj stalo, tým boli zachránení. Dozvedeli sa meno ostrova: Malta. Aj tu je apoštol – aj ako väzeň – slobodnejší ako ostatní. Veď v jeho srdci nepanuje žiaden hnev, nenávisť alebo strach, ale pokoj, láska a ochota konať svoju službu. Dostali sa sem celkom neplánovane, on ale prijíma vzniknutú situáciu ako **dané pracovné pole**. Koná s Kristovou láskou, šíri evanjelium. Však pre veriaceho je služobné pole každá životná situácia, kde môže poukazovať na svojho Pána, kde Ho môže vyznávať. Ako sa dozvedáme, dostal na to **tri mesiace**.

Čo je ich prvou skúsenosťou na tomto ostrove? *„Domorodci sa k nám správali neobyčajne láskavo. Rozložili oheň a všetkých nás prijali, lebo začalo pršať a bolo chladno“*. To skutočne nebolo barbarské konanie – totiž pôvodný text tu používa výraz „barbari“, i keď nie až v tom zmysle ako to chápeme dnes. Tento **ľudský prístup** k stroskotancom sa zdá byť až v súlade s evanjeliom, i keď to boli ľudia, ktorí evanjelium nepoznali. Veď ich prichýlili, príkladne sa o nich postarali a bez rozdielu. To je veľmi **nevšedné** a hlavne pre apoštola a jeho spolucestujúcim mohlo znamenať veľké povzbudenie. Však tam, kde by to vôbec ani nepredpokladali, dokázal im Pán zabezpečiť takéto prijatie a zaopatrenie. On skutočne mocne stojí pri nich.

Bratia a Sestry! Veru, ani dnes nie je samozrejmé takéto **zaobchádzanie s cudzincami**. Asi to netreba komentovať... Prijat' a prijímať sa ani dnes nie je bežná a samozrejmá záležitosť. Ale práve aj tento zahanbujúci prípad je dôkazom toho, že Pán dokáže konať aj v takých a skrze takých ľudí, ktorí Ho ani nepoznajú a dokáže si ich použiť ako svoje nástroje. Aj takýmto spôsobom vie pomáhať svojim a stará sa zároveň aj o tých, ktorí Ho ešte nepoznajú.

Na Malte táto Božia činnosť mala veľmi **presvedčivý začiatok**. Totiž *‘Keď Pavol nazbieral hrŕbu raždia a kládol z neho na oheň, zahryzla sa mu do ruky vretenica, ktorá unikla pred horúčavou. Keď domorodci uvideli, ako mu had visí na ruke, hovorili si: „Tento človek je iste vrah; hoci sa zachránil pred morom, trestajúca spravodlivosť mu nedopraje žiť.“* Túto udalosť domorodci vysvetľovali tak, ako by sme to možno povedali aj my, dnešní ľudia: *„Dobehol ho osud“*. Taká je naša logika.

Avšak ako sa správa pri tejto udalosti apoštol? Nečakaná situácia, ktorá by nás určite dostala do paniky – len si to tak predstavme... Avšak, on reaguje až nepochopiteľne kľudne: „*On však hada striasol do ohňa a nič zlé sa mu nestalo. Oni čakali, že čoskoro opuchne alebo padne mŕtvy. Ale keď už dlho čakali a videli, že sa s ním nič zlé nedeje, zmenili mienku a hovorili, že je boh*“. V prípade apoštola to nie je ľahostajnosť, ale **pokoj**. Odkiaľ tento pokoj je? **Zhora**, je založený na vernosti Pána Ježiša Krista.

Totíž to On zaslúbil: „*Tých, čo veria, budú sprevádzať tieto znamenia: V mojom mene budú vyháňať démonov a hovoriť novými jazykmi. Budú brať do rúk hadov, a keď aj niečo smrtonosné vypijú, neublíži im to. Na chorých budú klásť ruky a oni ozdravejú.*“ (Mk 16,17-18) U Lukáša čítame, že keď sa z vyslania vrátili sedemdesiati učeníci, Ježiš im povedal: „*Dal som vám moc šliapať po hadoch a škorpiónoch i nad všetkou mocou nepriateľa. Nič vám neuškodí.* (10,19) Je to presne o tom. Pán Ježiš **môže** aj takýmito znameniami potvrdiť svoju vernosť a moc pri svojich svedkoch. Takto ich svedectvo posilňuje a tak otvára cestu v srdciach pre evanjelium.

Práve vďaka tejto skúsenosti sa otvárajú pre prijatie apoštolovej služby obyvatelia ostrova Malta. Môžeme tu myslieť na náčelníka ostrova menom Publius, na jeho otca a tiež na ostatných chorých, ktorí boli apoštolovou službou **uzdravení**. Veď Pán ich takto obkľúčil svojou milosťou, udelil im svoju moc – a isteže pri tom znelo **aj ústne svedectvo** o Ježišovi Kristovi. Presvedčivo, pretože to nebola prázdna reč ale skúsenosť, potvrdená životom a príkladom apoštola Pavla.

Milí Bratia a milé Sestry! Apoštol Pavel písal vetu, ktorú som prečítala ako základný verš, do Ríma: „*Som dlžník Grékom aj barbarom, múdрым aj nerozumným*“. Skratka: **každému**. Teraz je na ceste do Ríma. I keď necestuje tak, ako si to možno plánoval, ale zo štátneho rozpočtu a obkľúčený početnou ochrankou. Ako väzeň, však predsa slobodný – o tom svedčí celé jeho správanie sa. Totíž, že sa správa, **ako dlžník**, ktorý spláca svoj dlh. V tom je jeho tajomstvo, ako vedel tak neohybným pokojom prijať všetko, ako vedel takto slúžiť a zvestovať evanjelium a nebáť sa o seba, nešetriť sa.

Apoštol spláca dlh, ktorý je **nesplateľný**. On to vie najlepšie, však láska a milosť Pána Ježiša Krista je nevyčísliteľne veľká v jeho živote. Žije z Jeho milosti a to ho zaväzuje, aby hlásal toho Krista, ktorého spoznal, ktorý ho prijal za svojho a postavil do svojej služby. Preto aj on bez vyberania osôb odovzdáva ďalej Jeho lásku. Pretože komu bolo veľa odpustené, ten viacej miluje. Je to **vnútorné nutkanie**, ktoré ho ženie, veď tak veľa je to, čo jemu Pán odpustil. Je to neuchopiteľné tajomstvo, že pre neho a kvôli nemu stál **kríž** na Golgote. Tam zomrel Syn Boží, aby sňal z neho jeho hriechy. To čo mohol z milosti prijať, **ho zaväzuje, aby splácal**, dokedy jeho život trvá. Pán mu k tomu pripraví príležitosti a apoštol nezmarí tieto možnosti ale využije.

Bratia a Sestry, to je pre nás taký základný odkaz dnešného slova: **koľko a čo** pre nás znamená zástupná smrť Ježiša Krista? **Ako** sa nás zmocňuje Jeho láska? **K čomu** nás činí schopnými? **Vie** si nás získať do tej miery, že sa cítime byť zviazaní dávať a splácať nesplateľné ako apoštol? To je ten víťazný život s Ním, kedy sa dejú občas aj zázraky na znamenie Jeho prítomnosti a moci tam, kde Ho poslúchajú a vyznávajú tí, ktorí Ho milujú. *Amen*

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, zahanbuje a vedie nás k pokore láska apoštola Pavla k Tebe. Máme sa od neho čo učiť: Ved', ako dobre vieme počítať, kto všetko nám čím dlhuje, ale že by sme mali byť dlžníkmi niekoho, to sa nám nechce počuť. Pritom si na Tvoju lásku a ochranu tak vieme nárokovať... Odpusť nám toto pohodlné dožadovanie sa bez ochoty prinášať obeť pre druhých. Keby si Ty bol takto rozmýšľal o nás, bola by nám beda! Preto ďakujeme za golgotský kríž a na ňom vykonanú obeť pre naše spasenie. Prosíme, nech sa nás Tvoja láska zmocní spôsobom, aby sme Ti boli na celý život zviazaní a žili ako dlžníci každého.

Ďakujeme, že ten, kto takto spláca svoj dlh, je najbohatší, pretože má mocného Spasiteľa, živú nádej a vnútorný pokoj, aký tento svet dať nemôže. V Tebe všetko nachádza. Pretože u Teba nie je vyberanie osôb, prijímaš a zaobstaráš každého, kto o Tvoju lásku stojí. V Tvojich očiach nie sme vzdelanci či barbari, ale stratené duše, ktoré Ťa potrebujú. A Ty si prišiel hľadať, čo bolo stratené.

Prosíme teda, aby toto dielo záchranu si i naďalej konal medzi nami a použi si k tomu tie najrôznejšie životné situácie, do ktorých sa dostaneme. Aj čo sa zdá byť momentálne zlé, nech nám slúži k dobrému a je nám pre požehnanie: Jedine Ty vieš tak konať, prosíme daj nám prežívať túto milosť. Zostaň s nami a neodopri nám svoju prítomnosť. *Amen*